

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry a JUDr. Petry Venclové, Ph.D. ve věci **žalobce: S. - P. s.r.o., IČ: X, zastoupeného Mgr. Václavem Voříškem, advokátem**, se sídlem Černého 517/13, 182 00 Praha 8, proti **žalovanému: Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.5.2016, č.j. 36072/2016/ODSH/8,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Vymezení věci:

Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku zamítl podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Pardubic ze dne 17.2.2016, č.j. OSA/P-3047/15-D/85 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“) a uvedené rozhodnutí potvrdil. Podle rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se žalobce jako provozovatel vozidla tovární značky Mazda, registrační značky vozidla XXX XXXX, dopustil správního deliktu podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“) tím, že nezajistil v rozporu s ustanovením § 10 zákona o silničním provozu, aby při užití jím provozovaného vozidla na

pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, konkrétně, když nezjištěný řidič dne 27.10.2014 v době před 13:06, kdy byl přestupek zjištěn a zadokumentován na Pernštýnském náměstí před č.p. 50 v Pardubicích zaparkoval vozidlo uvedené tovární a registrační značky bez platného parkovacího lístku, čímž porušil dopravní značku IP 13c „parkoviště s parkovacím poplatkem“, a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu pro porušení ustanovení § 4 písm. c) téhož zákona. Za spáchaný správní delikt byla žalobci podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu a podle § 125c odst. 4 písm. f) téhož zákona uložena pokuta ve výši 1.500 Kč a dále mu byla na základě § 79 odst. 5 správního řádu uložena povinnost nahradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1.000 Kč.

Žaloba a vyjádření žalovaného:

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včasnou žalobou podanou podle § 65 a následující zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“).

Žalobce namítá, že výzva podle § 125h odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích, kterou učinil správní orgán prvního stupně ve vztahu k žalobci, jako provozovali vozidla, nesplňovala požadavky § 10 odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích, nýbrž obsahovala prosté poučení o možnosti sdělit totožnost řidiče vozidla, nikoliv autoritativní stanovení jeho povinnosti. Žalobce má tak zato, že tato výzva nesplňovala požadavky ust. § 125h odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích a správní orgán prvního stupně byl nadále povinen šetřit přestupek řidiče. Tedy žalobce má za to, že správní orgán zahájil řízení o správním deliktu vydáním příkazu dne 29.4.2015 v rozporu s ust. § 125f odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Jestliže žalobce na výzvu nereagoval, což potvrzuje, pak měl dle něj správní orgán prvního stupně pokračovat v šetření přestupku, např. vyzvat žalobce k podání vysvětlení, aby takový postup byl v souladu s ust. § 125h odst. 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Naproti tomu správní orgán prvního stupně věc odložil podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), přičemž tento postup byl dle žalobce předčasný. K tomu žalobce ještě uvedl, že pokud by jej správní orgán vyzval řádně, totožnost řidiče vozidla by sdělil. Žalobce tedy shledává nezákonný postup správního orgánu prvního stupně, a tudíž i nezákonnost žalovaného, který rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

Žalobce trvá na tom, že ve věci mělo být provedeno ústní jednání, když takový postup je nezbytný s ohledem na povahu správního deliktu jako trestního obvinění ve smyslu ust. čl. 6 odst. 1, odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále „Evropská úmluva“), jakož i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Dle žalobce je totiž třeba použít s ohledem na povahu trestního obvinění analogii trestního práva a dovodit povinnost ústního jednání, přičemž odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15.4.2015, č.j. 15A 14/2015-35, v němž tento krajský soud dovodil povinnost nařízení ústního jednání v projednávané věci správního deliktu. Žalobce odkázal rovněž na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29.4.2015, č.j. 30A 56/2014-35 a dále na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 7.1.2016, č.j. 9As 139/2015-30, kdy žalobce tvrdí, že i v tomto rozsudku je vyslovena povinnost nařídit ústní jednání. V dané věci přitom žalobce požadoval provedení svědecké výpovědi údajného řidiče.

Nadto žalobce uvádí, že, i pokud by nebylo nutno nařizovat ústní jednání, mělo být prováděno dokazování za osobní účasti žalobce jako účastníka řízení s odkazem na ustanovení § 50 odst. 1 správního řádu. Dokazování, které bylo provedeno v průběhu správního řízení, považuje za nezákonné a tvrdí, že měl právo být vyrozuměn o možnosti účastnit se provádění dokazování mimo ústní jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 2 správního řádu, k čemuž odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20.7.2015, č.j. 57A 51/2014-34, podle kterého je porušení uvedené zásady bezprostřednosti procesní vadou takové intenzity, že tato mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Žalobce trvá na tom, že v dané věci, přestože byl vyrozuměn o konání dokazování mimo ústní jednání a o možnosti následného seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu, nevyrozuměl ho správní orgán a nepoučil výslovně o jeho právu přímo se dokazování účastnit.

Dále vznesl žalobce námitky do spáchání samotného přestupku, když má za to, že nebylo prokázáno, že řidič vozidla skutečně parkoval v působnosti dopravní značky IP 25a (správně má být IP 13c - pozn. soudu) a musel tak být zakoupen parkovací lístek. Namítá, že správní orgán vycházel pouze z úředního záznamu, který nemůže sloužit jako důkazní prostředek, když odkazuje na rozsudek NSS ze dne 22.1.2009, sp. zn. 1As 96/2008, podle kterého úřední záznam poskytuje tzv. předběžnou informaci o věci a nelze jej považovat za důkaz. Dle žalobce je přitom oznámení přestupku v podstatě týž listinou. Pokud jde o fotografie z místa spáchaného přestupku, pak žalobce tvrdí, že z fotografie s ohledem na absenci data a času pořízení není zřejmé, že řidič skutečně zaparkoval v působnosti dopravní značky IP 13c a že musel uhradit parkovací lístek. Žalobce tvrdí, že na daném místě mohl řidič parkovat v ranních hodinách, parkování je zde zpoplatněno pouze od 7:00 do 20:00 hodin. Dle žalobce řidič uvádí, že nejpozději v 7:00 s vozidlem odjel. K neprůkaznosti fotografií bez uvedení data a času pořízení odkázal žalobce na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25.2.2016, č.j. 30 A 80/2015- 43.

Dále žalobce uplatnil námitku promlčení správního deliktu provozovatele vozidla s tím, že v době spáchání přestupku nebyla stanovena lhůta k projednání správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích, avšak s ohledem na to, že tento musí vykazovat znaky přestupku podle § 125f odst. 2 písm. c) zákona o provozu na pozemních komunikacích, vztahovala se na tento správní delikt lhůta projednatelnosti přestupku, a to lhůta 1 roku. Žalobce odkázal na Metodiku k usměrňování některých správních činností obecních úřadů, obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb., zákonem č. 297/2011 Sb., vydanou Ministerstvem dopravy pod č.j. 8/2013-160/OST/5: „*Správní delikt provozovatele vozidla nelze projednat, uplynula-li ode dne spáchání projednávaného přestupku doba delší než 1 rok. Tuto analogii § 20 odst. 1 zákona o přestupcích doporučujeme uplatnit v souladu se zásadou správního řízení „in dubio mitius“*“. Na podporu svého tvrzení odkázal žalobce na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25.2.2016, č.j. 30A 80/2015-43, podle kterého jsou veškeré správní delikty spáchané do 6.11.2014 včetně promlčeny uplynutím jednoleté lhůty od jejich spáchání.

Pokud jde o samotnou skutkovou podstatu správního deliktu provozovatele vozidla a zejména o povinnost stanovenou podle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, ta je dle právního názoru žalobce v rozporu s Litinou základních práv a svobod. Žalobce odmítá presumpci odpovědnosti provozovatele vozidla, neboť se jedná o uzákonění pravidla vyžadujícího nesplnitelné chování, když provozovatel vozidla není schopen ovlivnit chování

řidiče. Žalobce používá analogii se situací, kdy držitel zbraně odpovídá za trestný čin proti životu a zdraví, pokud by čin spáchal ten, jemuž byla zbraň po právu svěřena, přičemž skutečný střelec by vyvázl bez trestu.

Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí včetně předcházejícího rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě setrval na skutkovém a právním zhodnocení tak, jak jej předestřel v žalobou napadeném rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost.

Posouzení věci krajským soudem:

Z oznámení Městské policie Pardubice o podezření ze spáchání přestupku na úseku bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích ze dne 19.1.2015, správnímu orgánu prvního stupně doručeno téhož dne, je zřejmé, že se jedná o přestupek ve věci řidiče jak popsán shora (vozidlo tovární značky Mazda, registrační značky vozidla XXX XXXX, 27.10.2014- 13:06, Pernštýnské náměstí před č.p. 50, neplacené stání, IP 13c - dle „Detailu události“). K oznámení je připojena fotodokumentace, na níž jsou zachyceny tři snímky uvedeného vozidla, z nichž je nepochybné, že vozidlo je zaparkováno bez umístěného parkovacího lístku na viditelném místě za čelním sklem vozidla. Ve správním spise je založena karta vozidla uvedené registrační značky, kterou je prokázáno, že provozovatelem vozidla je právě žalobce. Výzva k zaplacení částky podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu ze dne 13.3.2015 byla žalobci doručena spolu s fotodokumentací do datové schránky téhož dne. Žalobce byl ve správním řízení zastoupen obecným zmocněncem FLEET Control, s.r.o. Dne 29.4.2015 vyhotovil správní orgán prvního stupně ve věci přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, záznam o odložení věci podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, neboť do 60 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nebyly zjištěny skutečnosti odůvodňující zahájení řízení. Dne 29.4.2015 byl vydán správním orgánem prvního stupně příkaz ve věci správního deliktu, proti němuž podal žalobce odpor. Dne 1.6.2015 byla zmocněnci žalobce doručena písemnost, která obsahovala vyrozumění o pokračování správního řízení po podaných odporech (došlo ke spojení s ostatními věcmi žalobce, které nejsou předmětem tohoto soudního řízení), vyrozumění o provedení důkazů mimo ústní jednání a poučení o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. V uvedené písemnosti bylo obsaženo výslovné poučení o tom, že důkazy budou prováděny mimo ústní jednání dne 16.6.2015 v 8:30 hodin v budově Magistrátu města Pardubic s tím, že poté bude mít správní orgán shromážděny podklady pro vydání rozhodnutí. K vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí byla žalobci stanovena lhůta 5 dnů od provedení důkazů s uvedením času, kdy se lze dostavit ke správnímu orgánu prvního stupně a s tím, že je možné dohodnout i jiný čas. Dále je ve správním spise založen záznam o provedení důkazu listinou ze dne 16.6.2015 v době od 8:30 do 8:55 hodin. Dne 19.6.2015 bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno sdělení žalobce, dle kterého tento trvá na ústním jednání a provedení výslechu svědka pana F., který měl vozidlo v rozhodnou dobu řídit. Dne 22.7.2015 bylo vydáno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které však bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 25.9.2015 ve vztahu k II. výroku (skutkově se jednalo o posuzovaný správní delikt) zrušeno a věc byla vrácena správnímu orgánu prvního stupně k dalšímu řízení s tím, že je na místě přehodnocení sankce, která byla ukládána za tři správní delikty. Následně správní orgán prvního stupně dne 20.1.2016 doručil zmocněnci žalobce opětovné vyrozumění o pokračování správního řízení a poučení o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí,

přičemž opětovně stanovil lhůtu 5 dnů a čas, kdy je možno se s podklady seznámit. Této možnosti žalobce ani jeho zmocněnec nevyužili.

Dne 17.2.2016 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí, které bylo následně rozhodnutím žalovaného k odvolání žalobce potvrzeno, jak uvedeno shora. Dle odůvodnění vzal správní orgán prvního stupně na základě oznámení Městské policie Pardubice a na základě pořízené fotodokumentace za prokázané, že vozidlo, jehož je žalobce provozovatelem, stálo v rozhodnou dobu bez uhrazeného parkovacího poplatku (bez viditelného umístění dokladu o jeho úhradě) v působnosti dopravní značky IP 13c „parkoviště s parkovacím automatem“, tedy vzal za prokázané, že se nezjištěný řidič dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, tedy uzavřel, že z důvodu odložení věci přestupku se žalobce dopustil správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť nezajistil v rozporu s ust. § 10 zákona o silničním provozu, aby byly při užití vozidla na pozemní komunikaci dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Žalobce napadl rozhodnutí správního orgánu prvního stupně blanketním odvoláním, které dne 23.3.2016 k výzvě správního orgánu prvního stupně doplnil o námitku neprovedení ústního jednání ve věci, promlčení správního deliktu a o námitku, že nebyl proveden důkaz svědeckou výpovědí údajného řidiče pana F.

Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že se nepodařilo zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení o přestupku proti konkrétní osobě, když žalobce k výzvě včas nereagoval, proto byly splněny podmínky pro odložení věci přestupku a pro projednání správního deliktu provozovatele vozidla. Ve vztahu k neprovedení ústního jednání žalovaný shledal, že takovou povinnost nelze dovodit z ustanovení § 49 odst. 1 správního řádu a že v dané věci byl žalobce dostatečně poučen podle § 36 odst. 3 správního řádu, přičemž o důkazech provedených mimo ústní jednání byl sepsán řádně záznam, což odpovídá postupu, který byl akceptován NSS v rozsudku ze dne 22.10.2015 ve věci sp.zn. 8 As 110/2015. Obdobně žalovaný odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích č.j. 52A 65/2014-38, podle kterého není dána zákonná povinnost nařizovat ústní jednání ve věci správního deliktu. K odvolací námitce promlčení správního deliktu pak zaujal ten právní názor, že prekluzivní lhůta v délce jednoho roku se týká pouze přestupků.

Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích řádně uplatněných žalobních bodů, a to podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1, 2 s.ř.s.), přičemž ve věci bylo rozhodnuto po provedení ústního jednání. Krajský soud poznamenává, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případě shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění, což v této věci činí (viz např. rozsudek NSS ze dne 27.7.2007, č.j. 8 Afs 75/2005-130 publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky NSS ze dne 2.7.2007, č.j. 4 As 11/2006-86, ze dne 29.5.2013, č.j. 2 Afs 37/2012-47). K tomu lze ještě uvést, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznamena, že krajský soud je povinen reagovat na každou z dílčí argumentace a tu obsáhle vyvrátit, jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (viz rozsudek NSS ze dne 3.4.2014, č.j. 7 As 126/2013-19).

K stěžejní námitce údajného „promlčení“ správního deliktu uvádí krajský soud následující. Otázkou prekluze, tedy zániku odpovědnosti za správní delikt v době před nabytím účinnosti novely zákona o silničním provozu, ke dni 7. 11. 2014 (zákon č. 230/2014 Sb.), přičemž určité pochybnosti panovaly pouze ve vztahu k nepodnikající fyzické osobě,

jako provozovateli vozidla, se zabýval NSS v rozsudku ze dne 22.6.2017, č.j. 10 As 308/2016 – 20, když dospěl k jednoznačnému závěru, že odpovědnost fyzické osoby za správní delikt provozovatele vozidla (§ 125e odst. 5 a § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném do 6.11.2014) zaniká ve stejné lhůtě jako odpovědnost právnické osoby za správní delikt podle citovaného zákona (§ 125e odst. 3 tohoto zákona per analogiam), nikoli v roční lhůtě podle § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Uvedená žalobní námitka však není důvodná již z toho důvodu, že přímo podle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu (ve znění platném v době spáchání správního deliktu) odpovědnost právnické osoby za správní delikt (žalobce je právnickou osobou) zaniká, jestliže o něm příslušný orgán ne zahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán. Správní delikt žalobce byl spáchán dne 27.10.2014, správní orgán se o něm dozvěděl dne 19.1.2015 a správní řízení o správním deliktu bylo zahájeno doručením vydaného příkazu dne 25.4.2015, proti němuž podal žalobce po jeho prokazatelném seznámení odpor dne 4.5.2016. Tedy je zjevné, že správní řízení bylo zahájeno v souladu s ust. § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu.

Dále se krajský soud zabýval namítaným nesplněním podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu ve smyslu ust. § 125f odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu. Podle tohoto ustanovení správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale ne zahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek NSS ze dne 16.11.2014, č.j. 1As 131/2014-45). Na prvním místě je tedy odpovědnost přestupce za přestupek, což vyplývá i z ust. § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla. Zcela jasným primárním úmyslem zákonodárce právní úpravy správního deliktu dle ust. § 125f zákona o silničním provozu *„je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem, resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu povinnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci – nástroje spáchání protiprávnosti – z hlediska veřejného práva primárně identifikovatelnou a konkrétní osobou“* (srov. rozsudek NSS ze dne 11.12.2014, č.j. 3As 7/2014-21). *„Bylo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku“* (srov. rozsudek NSS ze dne 22.10.2015, č.j. 8As 110/2015-46). Jen v případě, pokud mají správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, tak jen v tom případě se o to musí pokusit (srov. srov. rozsudek NSS ze dne 22.10.2015, č.j. 8As 110/2015-46). Takovým případem může být například situace, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu informace o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu. V takovém případě správní orgány by měly a mohly vyvinout větší úsilí ke kontaktování

označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral (srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28.8.2014, čj. 30A 92/2013-27 citovaný v rozsudku NSS ze dne 22.10.2015, čj. 8As 110/2015-46). Avšak naopak v případě, pokud provozovatel k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat, nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepré podání vysvětlení z důvodů podle § 60 odst. 1 věty za středníkem, zákona o přestupcích, nebo dochází-li k řetězení označených osob, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích, naplněna a správní orgán o odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt (srov. výše citovaný rozsudek NSS). Tím spíše je podmínka *„učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích, naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt“*, když provozovatel vozidla ani takovou osobu ve stanovené lhůtě neoznačí, což je právě případ žalobce. Uvedení údajného řidiče pana F. bylo učiněno po lhůtě stanovené kvalifikovanou výzvou, proto postupoval správní orgán prvního stupně v souladu se zákonem, když k tomuto sdělení nepřihlížel.

V daném případě tak uvedená podmínka zahájení správního řízení o správním deliktu splněna nepochybně byla, neboť správní orgán výzvou, jak popsáno shora, v souladu s cit. ust. § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu, vyzval žalobce jako provozovatele motorového vozidla k úhradě určené částky, současně ho poučil o možnosti sdělit totožnost řidiče, kterému svěřil předmětného dne řízení uvedeného vozidla, čímž v souladu s ust. § 125f odst. 4 zák. o silničním provozu, učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele uvedeného přestupku a protože byl provozovatel k výzvě nečinný, určenou částku neuhradil a osobu řidiče včas neuvedl, správní orgán prvního stupně v souladu s platnou právní úpravou zahájil řízení o správním deliktu s žalobcem, v němž se jedná o posouzení věci z hlediska objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla. Uvedená výzva tedy obsahovala veškeré náležitosti a námitka žalobce o tom, že řízení o správním deliktu bylo zahájeno v rozporu s ust. 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, není důvodná. V řízení o správním deliktu se pak žalobce mohl zbavit své objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla zásadně pouze, pokud by prokázal, že mu jeho vozidlo před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích bylo odcizeno nebo mu byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo že podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel (srov. ust. § 125f odst. 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích). Takové liberační důvody však žalobce neuplatnil.

Pokud jde o samotné prokázání spáchání přestupku a spáchání správního deliktu, pak tato okolnost byla jednoznačně prokázána provedením důkazu oznámením přestupku spolu se záznamem detailu události a fotodokumentací události. Důkazy byly řádně provedeny mimo ústní jednání, byl o nich řádně pořízen záznam, jak popsáno shora. K tomu, že se jednalo o důkaz získaný od strážníků městské policie, krajský soud zdůrazňuje, že žalobce v dané věci neuvedl žádné konkrétní, ale ani obecné námitky proti nezaujatosti a nestrannosti dotčených strážníků městské policie, tedy není žádný rozumný důvod pochybovat o jejich nestrannosti v dané věci, jak ostatně odpovídá i judikatuře NSS (viz např. rozsudek NSS ze dne 27.9.2007, č.j. 4 As 19/2007-114). Tedy nebylo zjištěno, že by zasahující strážníci Městské policie Pardubice měli na výsledku zásahu jakýkoliv zájem, když vykonávali svou povinnost a ani nebylo zjištěno, že by při tomto zásahu překročili míru nezbytnou k dosažení legitimního účelu. K použitelnosti těchto listin včetně fotografií jako důkazu krajský soud odkazuje na usnesení Ústavního soudu ze dne 20.6.2017, č.j. III. ÚS 1319/2017 (bod 9): *„Ústavnímu soudu nezbyvá, než přisvědčit NSS, že k odsouzení za přestupek není nezbytně nutný výslech*

policistů provádějících měření, neexistují-li objektivní pochybnosti o jeho správnosti. Ostatně ani v trestním řízení, na jehož standardy stěžovatel upozorňuje, není úplně obvyklé, aby soud vyslyšel policisty provádějící kupříkladu ohledání místa činu či srovnání genetických nebo balistických vzorků. Takový výsledek je naopak spíše výjimkou v situaci, kdy úřední listiny obsahují nějaké nedostatky, nebo rozporuje s dalšími důkazy. U méně závažné přestupkové agendy tak není takový postup rovněž nutný. Úřední záznamy totiž mimo jiné nahrazují výpovědi policistů, kteří by již, zcela pochopitelně, nemuseli být schopni jednotlivé dopravní přestupky kupříkladu s odstupem jednoho roku identifikovat a vzájemně od sebe odlišit.“ Tedy, rovněž na základě tohoto nálezu Ústavního soudu je namístě uzavřít, že fotodokumentace spolu s oznámením o podezření ze spáchání přestupku, které zpracovala Městská policie Pardubice, je dostatečným důkazem o spáchání přestupku včetně té okolnosti, že vozidlo parkovalo v působnosti dopravní značky IP 13c. Na tomto závěru nemůže ničeho změnit ani tvrzení žalobce o tom, že řidič z místa odjel v ranních nezpлатněných hodinách. Sám žalobce na místě nebyl, toto alespoň netvrdil. Zejména však, znal-li žalobce jméno řidiče, měl ho sdělit včas v jemu stanovené lhůtě na základě kvalifikované výzvy, jak již uvedeno shora. Za daného stavu pak již žalobce nemůže důvodně sporovat postup žalovaného, resp. správního orgánu prvního stupně, který k jím navrženému výsledku údajného řidiče nepřihlížel. Z uvedených důvodů krajský soud uzavřel, že námitka žalobce o neprokázání jednání, které mělo vykazovat znaky přestupku, je zcela nedůvodná a účelová.

Krajský soud z důvodu vhodnosti doplňuje, že materiálním znakem přestupku je jeho společenská škodlivost, která spočívá v ohrožení nebo porušení zájmů a hodnot chráněných zákonem. Rozsudek NSS ze dne 14.12.2009, č.j. 5 As 104/2008-45 přitom akceptuje ten výklad, že naplnění formální skutkové podstaty přestupku sebou zpravidla nese i naplnění materiálního znaku přestupku: *„Jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, tedy naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti“*. Tedy je zjevné, že k naplnění materiálního znaku přestupku nedojde pouze v případě, kdy není porušen, ale ani ohrožen chráněný zájem společnosti, nikoliv toliko právem chráněný zájem konkrétního účastníka silničního provozu. V dané věci je přitom z fotodokumentace pořízené strážníky Městské policie Pardubice zjevné, že byl porušen zájem společnosti na dodržování pravidel silničního provozu upravený dopravní značkou IP 13c.

Žalobce dále namítal neprovedení ústního jednání v průběhu správního řízení, přičemž krajský soud ve shodě s žalovaným konstatuje, že taková povinnost ve věci správního deliktu není správnímu orgánu uložena. Již bylo ustálenou judikaturou NSS opakovaně konstatováno, že ústní jednání je zajištěno v řízení před správními soudy, jak vyplývá z právní úpravy obsažené v s.r.s. Naopak v dané věci krajský soud nepřihlíží k žalobcem odkazovaným rozsudkům zejména krajských soudů (rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15.4.2015, č.j. 15 A 14/2015-35, rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, ze dne 29.4.2015, č.j. 30 A 56/2014-35), neboť jimi není vázán. K čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod NSS totiž v rozsudku ze dne 16.3.2016, č.j. 1 As 166/2015-29 (bod 12) uvedl: *„Judikatura Evropského soudu pro lidská práva setrvale stojí na základním principu, že řízení o trestním obvinění musí být spravedlivé jako celek (viz rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 16.11.2010 ve věci Taxquet proti Belgii, stížnost č. 926/05, § 84 a tam uvedené odkazy na další judikaturu). Ke splnění požadavků čl. 6 Úmluvy proto podle Nejvyššího správního soudu plně postačuje, pokud bude ústní jednání nařízeno v řízení před správním soudem. Důležitou roli hraje i skutečnost, že je možné se práva na spravedlivý proces vzdát (viz např. rozsudek ESLP ze dne 21.2.1990 ve věci Håkansson a Sturesson proti*

Švédsku, stížnost č. 11855/85, § 66). Pokud tedy obviněný ze správního deliktu netrvá na konání ústního jednání v řízení o jeho žalobě ve smyslu § 51 s. ř. s., nemůže později namítat, že došlo k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Na stejných zásadách stojí i právo plynoucí z čl. 38 odst. 2 Listiny (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 23.2.2015, sp. zn. I. ÚS 2852/14, bod 28). Z těchto ustanovení podle Nejvyššího správního soudu neplyne jednoznačná povinnost správních orgánů projednávajících obvinění ze správního deliktu nařídít vždy ústní jednání.“

K požadavkům vnitrostátní právní úpravy NSS v rozsudku ze dne 22.10.2015, čj. 8 As 110/2015-46 (bod 23) uvedl: „Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanovili to zákon. Zákon o přestupcích stanoví v § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařídít v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické (...). V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídít ústní jednání (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.11.2004, čj. 3 As 32/2004 – 53). V usnesení ze dne 3.4.2012, čj. 7 As 57/2010 – 82, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit v odůvodněných případech; v takovém případě správní orgán vyhotoví o provedení dokazování protokol podle § 18 správního řádu.“ Na základě těchto názorů došel NSS v rozsudku ze dne 7.4.2016, čj. 5 As 122/2015-18, k závěru, že: „V intencích judikatury zdejšího soudu správní orgány tedy nejsou povinny nařizovat ústní jednání v řízení o správních deliktech v situacích, kdy to není nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků.“ Podle § 49 odst. 1 správního řádu platí, že ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Takovou povinnost nestanoví správnímu orgánu ani zákon o silničním provozu jako zvláštní zákon, který vymezuje skutkovou podstatu správního deliktu, tedy správní orgán k tomu, aby nařídil ústní jednání, nebyl povinen na základě právní úpravy, ale ani takovou povinnost nelze dovodit na základě individuálních okolností dané věci. Správní orgán prvního stupně totiž řádně provedl dokazování mimo ústní jednání v souladu s ustanovením § 51 správního řádu a o provedení takového důkazu v souladu s ustanovením § 53 odst. 6 správního řádu učinil záznam do spisu, jak je již uvedeno shora.

Krajský soud připomíná, že o provedení dokazování mimo ústní jednání byl zmocněnec žalobce řádně vyrozuměn v souladu s ustanovením § 51 odst. 2 správního řádu, přičemž vyrozumění bylo v případě dokazování zcela dostatečně srozumitelné, žalobce měl dokonce možnost se telefonicky se správním orgánem spojit a měl-li pochybnosti o tom, zda se může dokazování účastnit, pak se mohl na tuto možnost informovat. To však žalobce ani jeho zmocněnec neučinil. Žalobce tak nebyl krácen na svých procesních právech. Nadto lze uvést, že právo účastníka řízení seznámit se s obsahem správního spisu před vydáním rozhodnutí, pokud byly prováděny listinné důkazy (včetně zhlédnutí fotografie) je dostatečně zaručeno ustanovením § 36 odst. 3 či § 38 odst. 1 správního řádu (viz *mutatis mutandis* /přiměřeně/ např. rozsudek NSS ze dne 29.5.2015, č.j. 5 As 197/2014-26). Tedy ani o provádění důkazů listinami obsaženými ve správním spise nemusel být žalobce vyrozumíván, neboť ve vztahu k těmto listinám, rovněž tak fotografiím, které jsou zachyceny v listinné podobě, neboť jsou vytištěny na listu papíru, má žalobce zachováno právo pro seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Postup § 51 odst. 2 správního řádu je totiž vyhrazen pro provádění těch důkazů, při jejichž provádění spolupůsobí vedle věcného obsahu důkazu i další skutečnosti, které, ač nejsou bez vlivu na posouzení věrohodnosti zdroje důkazů, nemohou být vyjádřeny v protokolu. Jiná situace je u důkazu, který ve správním spise zůstává založen.

Nad rámec nutného odůvodnění krajský soud uvádí, že ani okolnost absence ústního jednání v řízení o přestupku není automaticky vadou řízení mající za následek zrušení žalovaného správního rozhodnutí. Tak např. NSS v rozsudku ze dne 16.3.2005, č.j. 3 As 46/2004-60, dospěl k závěru, že správní orgán, který v prvním stupni v řízení o přestupku rozhodl, aniž by nařídil ústní jednání (§ 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích), se dopustil vady řízení, tato vada však nemusí mít bez dalšího vliv na zákonnost rozhodnutí. Totéž platí i pro případné porušení § 51 odst. 2 správního řádu, přičemž krajský soud zdůrazňuje, že porušení tohoto ustanovení v daném případě neshledal.

Konečně žalobce namítal, skutková podstata správního deliktu je v rozporu s Listinou základních práv a svobod, když tvrdil, že v podstatě zakotvuje presumpci viny provozovatele vozidla. K této námitce krajský soud odkazuje jednak na tu okolnost, že daný správní delikt je založen na objektivní odpovědnosti, tedy není možné argumentovat zásadou presumpce nevinu a dále na rozhodnutí NSS ze dne 11.12.2014, č.j. 3 As 7/2014-21, v němž je vysloven tento závěr: *„Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci-nástroje spáchání protiprávnosti- z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že takto konstruovaná odpovědnost působí individuálně preventivně vůči provozovateli vozidla, stejně tak jako generálně preventivně vůči okolní společnosti, neboť je zřejmé, že zjevně nastalá protiprávnost spjatá s užíváním a potažmo provozem vozidla nezůstane postižena bez odpovědnosti konkrétní osoby. Uvedené nabývá význam právě tehdy, pokud se postih konkrétního pachatele přestupku ukáže neefektivním v důsledku soukromoprávní úpravy užívacího vztahu vozidla po linii vlastník věci-uživatel. Nejvyšší správní soud podotýká, že stejně tak jako provozovatel vozidla obvykle dbá na ochranu své majetkové hodnoty, bude též v jeho zájmu, aby při vědomí o povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákonné úpravy, působil i na jiné osoby (tzn. zajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu srov. § 125f odst. 1 zákona) ve snaze co nejvíce eliminovat negativní účinky, které mu jako provozovateli mohou vzniknout přímo při užívání jeho vozidla, byť způsobené třetími osobami, v rozporu s veřejnoprávními normami.“*

Rovněž Ústavní soud dospěl k závěru, že se nejedná o úpravu protiústavní. Usnesením ze dne 22.12.2015, sp. zn. I. ÚS 508/15 (dostupné na www.nalus.usoud.cz), totiž odmítl návrh na zrušení ustanovení § 125f zákona o silničním provozu. V odůvodnění zmíněného usnesení přitom uvedl: *„Pochybení obecných soudů a správních orgánů s ústavní intenzitou není Ústavním soudem ve věci spatřováno. Právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel. Obecné soudy řádně, logicky a na podkladě dostatečného důkazního stavu vyložily, proč neposoudily námitky stěžovatele proti správnímu rozhodnutí o vyslovení viny a sankce za spáchaný správní delikt jako důvodné.“* Jak dále uvedl NSS v rozsudku ze dne 23.3.2016, č.j. 6 As 128/2015-32: *„Z tohoto lze tedy dovozovat obecný závěr o ústavní konformnosti předmětné právní úpravy. Pokud by totiž Ústavní soud považoval předmětné ustanovení za protiústavní, byla by pak jeho aplikace provedená správními orgány a soudy logicky stížena protiústavností. Ústavní soud však výslovně uvedl, že v postupu soudů a správních orgánů nespátřuje pochybení dosahující intenzity*

protiústavnosti. “ Na základě uvedeného je tedy krajský soud toho názoru, že se nejedná o protiústavní právní úpravu.

Závěr a náklady řízení:

Krajský soud se plně ztotožnil s žalovaným rozhodnutím, dospěl k jednoznačnému závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., když neúspěšný žalobce neměl právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému nevznikly takové náklady řízení, které by přesahovaly rozsah jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 27. září 2017

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: